
ASIA Opiskeluun soveltumattomuuden ratkaisuja (SORA)
Soralainsäädännön soveltamisohje

SELOSTUS Sora-lainsäädäntö tuli ammattikorkeakoululakiin 1.1.2012 alkaen. Se koskee mm. opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista, opiskelijaksi ottamisen esteitä sekä huumausainetestausta ja kurinpitoa. Sora-lainsäädännön tavoitteena on yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen ja sen jälkeisen työelämän turvallisuuden parantaminen.

Opiskeluun soveltumattomuuden ratkaisuja (SORA) Soralainsäädännön soveltamisohje on vahvistettu Oulun seudun ammattikorkeakoulun hallituksen päätöksellä 13.3.2013 § 13. Soralainsäädännön soveltamisohjetta on päivitetty ammattikorkeakoululakiuudistusten (ks. L 932/2014) sekä Oulun ammattikorkeakoulun organisaatiouudistuksen aiheittamien muutosten vuoksi rehtorin päätöksellä 25.4.2016 § 32.

Soralainsäädännön soveltamisohjetta on tarpeellista päivittää, koska soralainsäädäntöä voidaan opettajankoulutusopintojen osalta soveltaa myös musiikkipedagogi- ja tanssinopettajakoulutuksissa (Opetus- ja kulttuuriministeriön hallitusneuvos Maiju Tuomisen sähköpostiviesti 3.2.2017). Lisäksi Soralainsäädännön soveltamisohjeeseen on tehty tarkennuksia turvallisuusvastavien roolista sekä opiskelijan siirtämisestä tutkinto-ohjelmasta toiseen.

Ohjeen päivittämistä on valmisteltu opiskelijapalveluissa ja käsitelty kulttuurialan musiikkipedagogi- ja tanssinopettajakoulutuksen tutkintovastaavien sekä kampus-omon kanssa. Opiskelijakunta OSAKO on antanut lausunnon 1.12.2017 ohjeluonnoksesta.

Oulun seudun ammattikorkeakoulun hallituksen 13.3.2013 § 13 päätöksellä vahvistettu Soralainsäädännön soveltamisohje antaa rehtorille oikeuden päivittää sitä.

PÄÄTÖS Liitteenä oleva Opiskeluun soveltumattomuuden ratkaisuja (SORA) Soralainsäädännön soveltamisohje otetaan käyttöön välittömästi.

PERUSTELUT Ammattikorkeakoulun hallitus 13.3.2013 § 13
Rehtorin päätös 25.4.2016 § 32
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallitusneuvos Maiju Tuomisen sähköpostiviesti 3.2.2017

ALLEKIRJOITUS

Jouko Paaso
Rehtori, toimitusjohtaja

**MUUTOKSEN-
HAKU (rastita)**

- ☒ Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tai oikaisuvaatimuksella
- ☐ Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen, Isokatu 4 (PL 189), 90100 Oulu, siten kuin hallintokäytölaissa (586/1996) säädetään

**TIEDOKSI
ANTAMINEN**

Tämä päätös on lähetetty postitse / lähetetty sisäisenä postina 16.1.2018:
Vararehtori
Koulutus- ja tki-johtajat
Turvallisuusjohtaja
Opinto- ja kansainvälisten asioiden johtaja
Kampusten turvallisuusvastaavat
Tutkintovastaavat
Kampus-opot, pyydetään saattamaan tiedoksi opettajatuutoreille
Opiskelijapalveluiden henkilöstö
Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta (OSAKO)

**NÄHTÄVILLÄ
PITO**

Tämä päätös on (on ollut) nähtävillä asianomaisen yksikön toimistossa kunkin kuu-
kauden ensimmäisenä maanantaina virka-aikana.

N:\opiskelijapalvelut_Yhteiset\Päätökset\Rehtori\4_Opiskelu\Sora-ohjel\Sora rehtorin päätös 120118 § 4.doc\KN, SS

OPISKELUUN SOVELTUMATTOMUUTEEN RATKAISUJA (SORA)

Soralainsäädännön soveltamisohje

Oulun seudun ammattikorkeakoulun hallitus 13.3.2013 § 13

Rehtorin päätös 25.4.2016 § 32

Rehtorin päätös 12.1.2018 § 4

Sisällys

1 JOHDANTO.....	3
2 KAIKKIA KOULUTUKSIA KOSKEVAT MENETTELYT.....	4
2.1 Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön ja kurinpito.....	4
2.2 Huumausainetestaus.....	5
2.3 Arkaluonteisten tietojen käsittely	8
2.4 Oikeus tietojen antamiseen	8
3 SOSIAALI- JA TERVEYSALAN AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON JOHTAVA KOULUTUS SEKÄ AMMATILLISET OPETTAJANKOULUTUSOPINNOT	9
3.1 Opiskelijaksi ottamisen edellytysten tarkastelu opiskelijavalinnassa	9
3.1.1 Hakijan ohjeistaminen ja selvitysten vastaanottaminen	9
3.1.2 Soveltuvuuden arviointi.....	11
3.1.3 Toimenpiteet soveltuvuuden arvioinnin jälkeen	12
3.1.4 Opiskelijavalinnan oikaisuvaatimus koskien soraestettä.....	12
3.2 Opiskeluoikeuden peruuttamisen perusteet.....	12
3.2.1 Soveltumattomuus	12
3.2.2 Terveystila	13
3.2.3 Aikaisempi opiskeluoikeuden peruuttamispäätös	13
3.2.4 Rikos.....	14
3.3 Opiskeluoikeuden pidättämis- ja peruuttamisprosessi	15
3.4 Opiskeluoikeuden palauttamisprosessi.....	17
3.5 Valtakunnallinen opiskelijoiden oikeusturvalautakunta	18
3.6 Velvollisuus tietojen antamiseen.....	18
LÄHTEET	20
LIITTEET	21

1 JOHDANTO

Opiskeluun soveltumattomuuteen ratkaisuja (SORA) -lainsäädäntö tuli voimaan vuoden 2012 alusta. Se koskee mm. opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista, opiskelijaksi ottamisen esteitä sekä huumausainetestausta ja kurinpitoa. Niin kutsutun soralainsäädännön tavoitteena on yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen ja sen jälkeisen työelämän turvallisuuden parantaminen. Tähän ohjeeseen on koottu ammattikorkeakouluja koskeva soralainsäädäntö ja sen soveltamisohjeet Oulun ammattikorkeakoulussa (Oamk). Säädösteksti on ohjeessa alkuperäisessä muodossa, jotta vältetään tulkintavirheitä. Kursiivilla ja pienemmällä fontilla kirjatun säädöstekstin jälkeen on Oamkin toimintaohjeet. Säädöstekstien tai tämän ohjeen tulkintaan saa apua soralausalan puheenjohtajalta.

Soralainsäädännön perusteella kaikilla opiskelijoilla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, mistä syystä kurinpidon säännöksiä sovelletaan opiskelijaan hänen opiskeluoikeusajankohdan alkamisesta riippumatta. Samoin huumausainetestaus ja opiskeluoikeuden peruuttaminen soveltumattomuuden perusteella ei liity opiskelijan opiskeluoikeusajankohdan alkamiseen. Sen sijaan opiskeluoikeuden peruuttaminen terveydentilan tai aikaisemman opiskeluoikeuden peruuttamispäätöksen perusteella on mahdollista sosiaali- ja terveysalan opiskelijoilta, joiden opiskeluoikeus on alkanut syyslukukaudella 2012 tai sen jälkeen. Ammatillisen opettajakoulutuksen opiskelijoilla vastaava ajankohta on kevätlukukausi 2013 tai sen jälkeen. Rikoksen perusteella opiskeluoikeuden peruuttaminen on mahdollista opiskelijoilta, joiden opiskeluoikeusaika on alkanut 1.1.2012 tai sen jälkeen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallitusneuvos Maiju Tuomisen (sähköpostiviesti 3.2.2017) mukaan soralainsäädäntöä voidaan opettajakoulutusopintojen osalta soveltaa myös musiikkipedagogi- ja tanssinopettajakoulutuksissa. Menettely otetaan Oamkissa käyttöön kevään 2018 hauista alkaen.

Tätä ohjetta päivitetään tarvittaessa rehtorin päätöksellä.

2 KAIKKIA KOULUTUKSIA KOSKEVAT MENETTELYT

2.1 Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön ja kurinpito

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:31.1 §).

Ammattikorkeakoulu voi hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä ammattikorkeakouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:31.2 §).

Edellä 2 momentissa tarkoitetuissa järjestyssäännöissä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa ammattikorkeakouluyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa ammattikorkeakoulun omaisuuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikkumisesta ammattikorkeakoulun tiloissa ja sen alueella. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:31.3 §.)

Oamkissa noudatetaan

- [Oulun ammattikorkeakoulun kriisiviestintäohjetta](#) (Rehtorin päätös 29.2.2016 § 15)
- [Oulun ammattikorkeakoulun kampuskohtaisia turvallisuusohjeita](#)
- [Kriisitilanteet kansainvälisessä liikkuvuudessa – opasta korkeakouluille](#) (CIMO 2012)
- [Oulun ammattikorkeakoulun järjestyssääntöjä](#) (Oamk Oy:n hallitus 14.4.2015 § 9)
- Sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2015 laatimaa opasta ja siinä olevia lomakkeiden mallipohjia: [SORA-lainsäädännön toimeenpano terveydenhuollossa. Ratkaisuja opiskeluun soveltumattomuuteen.](#)
- [Oamkin tasa-arvosuunnitelmaa 2016–2018 – Opiskelijat](#) (Rehtorin päätös 6.10.2016 § 77)
- [Oamk – mukava tulla, hyvä olla -ohjeistusta](#) (Yhteistoimintaneuvottelukunta 21.9.2016)

Opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän:

- 1) häiritsee opetusta;
- 2) käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti;
- 3) menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo ammattikorkeakoulun järjestystä;
- 4) kieltäytyy 36 §:ssä tarkoitetun huumausainetestin koskevan todistuksen esittämisestä; taikka
- 5) on 36 d §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:38.1 §.)

Vilppiin liittyvät toimenpiteet määritellään opintosuoritusten arviointimenettely -ohjeessa (Rehtorin päätös 29.6.2015 § 78).

Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa 1 momentissa tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa ammattikorkeakoulusta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:38.2 §.)

Opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka ammattikorkeakoulun järjestämästä tilaisuudesta. Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai ammattikorkeakoulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:38.3 §.)

Rehtori ja opettaja sekä harjoittelupaikan ohjaaja voivat 38 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai erikseen ja toimenpiteet tulee kirjata (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:39.3 §.)

Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää ammattikorkeakoulun rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ammattikorkeakoulun hallitus. Ennen asian ratkaisemista on kurinpitoviranomaiselle syyntä oleva teko tai laiminlyönti

yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:39.2 §.)

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskelijan määräaikaista erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:39.4 §).

Muuhun ammattikorkeakoulun hallintoasiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä ammattikorkeakoulun päätoimipaikka sijaitsee, siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:58.2 §).

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee 28 §:ssä tarkoitettua opiskelijaksi ottamista, 32 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden menettämistä tai 38 §:ssä tarkoitettua kurinpitoa, ei saa hakea muutosta valittamalla (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:60.3 §).

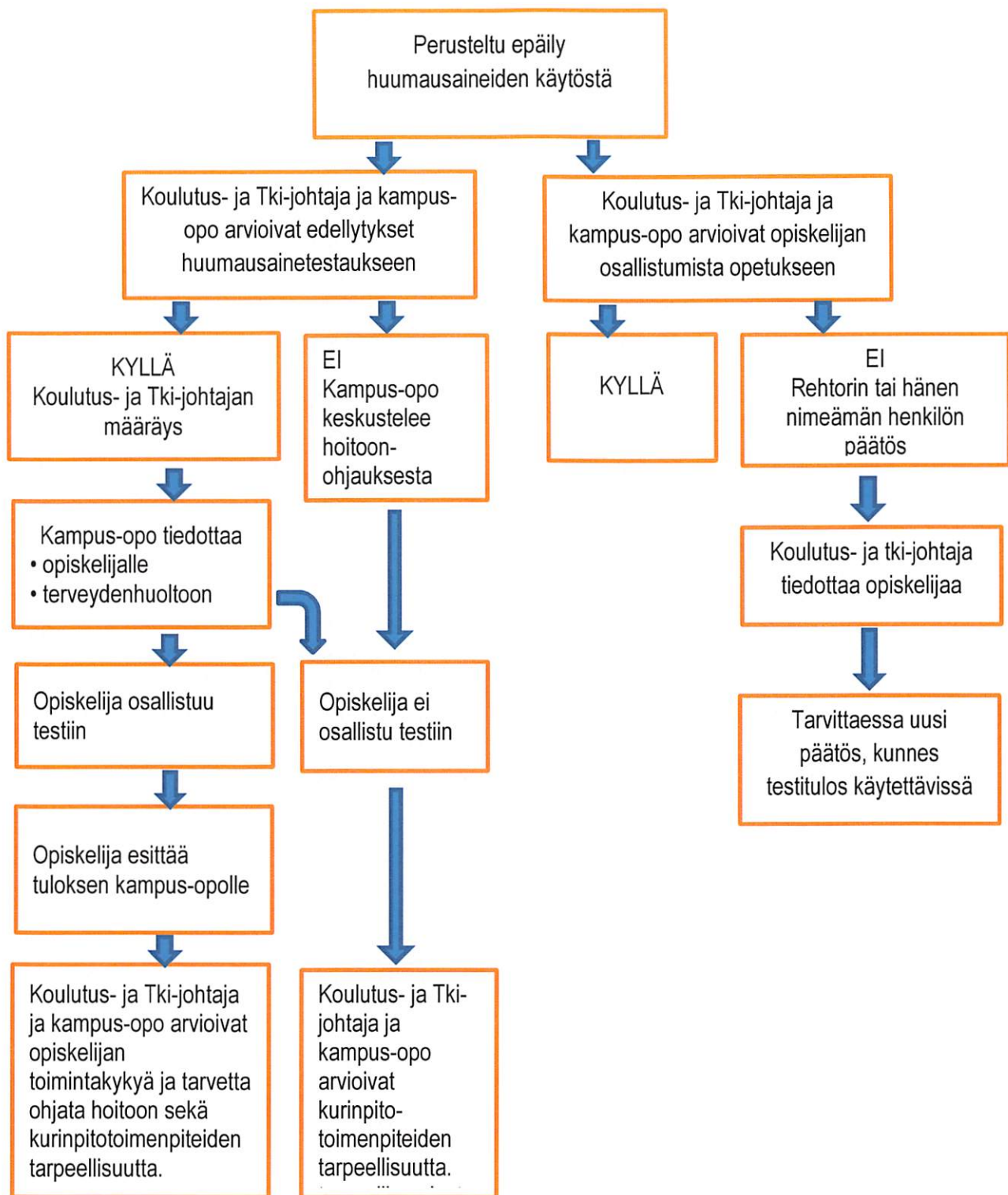
Opiskeluoikeuden peruuttamista, opiskelijan määräaikaista erottamista ja opiskelusta pidättämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:59.1 §).

2.2 Huumausainetestaus

Ammattikorkeakoulu voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestä koskevan todistuksen, jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa tai että opiskelijalla on riippuvuus huumausaineista. Edellytyksenä on lisäksi, että testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi ja opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena toimiminen:

- 1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä;
- 2) vakavasti vaarantaa liikenteen turvallisuutta;
- 3) vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksen suojattujen tietojen suojaa tai eheyttä; tai
- 4) merkittävästi lisää ammattikorkeakoulun tai sen ylläpitäjän tai harjoittelupaikan hallussa olevien huumausaineiden laittoman kaupan ja leviämisen riskiä. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:36.1 §.)

Kuviossa 1 on kuvattu, miten toimitaan, jos opiskelija lähetään huumausainetestaukseen ja miten asian käsittely etenee tämän jälkeen.

Kuvio 1. Opiskelijan huumausainetestaus ja käsittelyn eteneminen

Mikäli opiskelijaa epäillään huumausaineiden käytöstä, tulee väite olla perusteltu ja se esitetään kampus-opolle. Väitteiden tulee perustua useamman henkilön havaintoihin, esimerkiksi opettaja, kampus-opo/opinto-ohjaaja, harjoittelupaikan ohjaaja tai opiskelutoveri. Palautetta voi tulla myös muusta luotettavasta lähteestä.

Kampus-opo ja koulutus- ja tki-johtaja arvioivat, täyttyvätkö edellä mainitut lain edellytykset huumausainetestauksesta. Samalla arvioidaan opiskelijan edellytykset osallistua opetukseen testituloksen valmistumiseen saakka. Koulutus- ja tki-johtaja tekee kirjallisen määräyksen opiskelijan lähettämistä huumausainetestaukseen. Mikäli lain edellytykset eivät täyty, kampus-opo keskustelee opiskelijan kanssa hoitoonohjauksesta. Opiskelijalle voidaan tehdä hoitoonohjaussopimus (liite 1). Mikäli on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai ammattikorkeakoulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi, rehtorin tai hänen nimeämän henkilön päätöksellä opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi (vrt. Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:38.3.) Koulutus- ja tki-johtaja ilmoittaa opiskelijalle opetuksesta eväämisen puhelimella ja sähköpostilla. Tarvittaessa opiskelijan edellytykset osallistua opetukseen arvioidaan uudelleen, kunnes huumausainetestauksen tulos on käytettävissä.

Huumausainetestiä koskevalla todistuksella tarkoitetaan ammattikorkeakoulun osoittaman laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön antamaa todistusta, josta ilmenee, että opiskelijalle on tehty testi huumausainelain 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun huumausaineen käytön selvittämiseksi, sekä testin perusteella laadittu selvitys siitä, onko opiskelija käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt. Todistus on esitettävä ammattikorkeakoulun määräämässä kohtuullisessa ajassa. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:36.2 §.)

Kampus-opo tiedottaa puhelimella ja sähköpostilla sekä opiskelijalle että opiskeluterveydenhuollolle heti, kun opiskelija on velvoitettu menemään huumausainetestaukseen. Oamkissa käytetään Oulun kaupungin opiskeluterveydenhuollossa laadittua Tiedonsiirtolomake terveydenhuollolle – opiskelija velvoitettu esittämään huumausainetestiä koskeva todistus -lomaketta. Opiskelijan on mentävä testiin välittömästi, kuitenkin viimeistään kahden vuorokauden kuluessa saatuaan tiedoksi koulutus- ja tki-johtajan veloitteen mennä huumausainetestaukseen. Todistus annetaan opiskelijalle ja hän esittää sen kampus-opolle viimeistään kahden viikon kuluttua testauksesta.

Mikäli opiskelija kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä tai on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muuhun kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt, opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus tai erottaa hänet määräajaksi. (Katso luku 2.1. Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön ja kurinpito.)

Jos opiskelijalta on tarkoitus vaatia tässä pykälässä tarkoitettu huumausainetestiä koskeva todistus, ammattikorkeakoululla on oltava opiskelijahuollon toimijoiden kanssa yhteistyössä laaditut kirjalliset toimintaohjeet opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja päihdeongelmiin puuttumiseksi (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:36.3 §.)

Oamkissa on käytössä [Puuttuminen on välittämistä– Opiskelijoiden haitalliseen päihteiden käyttöön puuttuminen](#) -dokumentti (Ammattikorkeakoulun rehtori 2012, Opintoasioiden johtaja (päivitys) 2016).

Ammattikorkeakoulu vastaa tässä pykälässä tarkoitettua huumausainetestiä koskevasta todistuksesta aiheutuvista kustannuksista (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:36.4 §).

Koulutusosasto maksaa opiskelijan huumausainetestiä koskevasta todistuksesta aiheutuvat kustannukset.

Opiskelijalle tehtävään huumausainetestaukseen sovelletaan muutoin, mitä työterveyshuoltolain (1383/2001) 19 §:ssä säädetään työntekijän testauksesta (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:36.5 §).

2.3 Arkaluonteisten tietojen käsittely

Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevia 27 ja 34–36 §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijavalinnasta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka antavat lausuntoja mainituista asioista (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:40.1 §).

Opiskelijan rikosrekisteriotetta koskevaa 33 §:n 2 momentin mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:40.2 §).

Ammattikorkeakoulun tulee määritellä ne tehtävät, joihin sisältyy arkaluonteisten tietojen käsittelyä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:40.3 §).

Oamkissa arkaluonteisia tietoja käsittelevät opiskelijapalvelupäälliköt, kampus-opot, opettajatuutorit (sosiaali- ja terveysala), tutkintovastaava (kulttuuri), koulutussuunnittelija (amatillinen opettajankoulutus), koulutus- ja tki-johtajat, soralautakunta (katso luku 3.3 Opiskeluoikeuden pidättämis- ja peruttamisprosessi), rehtori ja ammattikorkeakoulun hallitus. Esimerkiksi kun opettajatuutori kertoo harjoittelusta vastaavalle opettajalle, että opiskelijalla ei ole edellytyksiä harjoitella alaikäisten parissa, hän ei saa viitata rikostaustatutettiin.

Ammattikorkeakoulun on säilytettävä arkaluonteiset tiedot erillään muista henkilötiedoista. Arkaluonteiset tiedot tulee poistaa rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:40.4 §).

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakea (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:40.5 §).

2.4 Oikeus tietojen antamiseen

Opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä koskevia ja tehtävien hoidon kannalta välttämättömiä tietoja on tiedon haltijalla salassapitosäännösten estämättä oikeus antaa:

- 1) ammattikorkeakoulun rehtorille ja ammattikorkeakoulun turvallisuudesta vastaavalle muulle henkilölle opiskelun turvallisuuden varmistamiseksi;*
- 2) opinto-ohjauksesta vastaaville henkilölle muihin opintoihin ja tukipalveluihin ohjaamista varten;*
- 3) opiskeluterveydenhuollosta vastaaville henkilöille opiskelijan terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi ja tarvittaviin tukitoimiin ohjaamista varten;*
- 4) harjoittelusta vastaaville henkilöille opiskelijan sekä harjoittelupaikan henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi;*
- 5) poliisille ja ammattikorkeakoulun edustajalle, joka on ensisijaisessa vastuussa turvallisuusuhan selvittämisestä, välittömän turvallisuusuhan arvioimiseksi tai jos opiskelijan todetaan terveydentilan arvioinnissa olevan vaaraksi muiden turvallisuudelle (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 10:65.3 §).*

3 SOSIAALI- JA TERVEYSALAN AMMATTIKORKEAKOULU- TUTKINTOON JOHTAVA KOULUTUS SEKÄ AMMATILLISET OPETTAJANKOULUTUSOPINNOT

Opiskeluvoikeuden peruuttamista koskevaa ammattikorkeakoululain (932/2014) 33 §:ää sovelletaan humanistisen alan, sosiaali- ja terveysalan, liikunnan sekä merenkulun ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen. Mainittua säännöstä sovelletaan myös ammatillisiin opettajankoulutusopintoihin. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014 11.1 §).

Kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, ammattikorkeakoulu voi peruuttaa opiskeluvoikeuden (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:33.1 §).

Säädöksen mukaan opiskeluvoikeuden peruuttamista sovelletaan Oamkissa sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ja ammatillisiin opettajankoulutusopintoihin mukaan lukien kulttuurialan tutkinnot, joihin ne sisältyvät. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus, erikoistumiskoulutukset ja opiskelu avoimessa ammattikorkeakoulussa ovat soralainsäädännön ulkopuolella.

3.1 Opiskelijaksi ottamisen edellytysten tarkastelu opiskelijavalinnassa

Hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai harjoitteluun, jos 33 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:26.1 §).

Opiskelijavalinnassa noudatetaan valtakunnallisessa valintaperustesuosituksessa määriteltyjä terveydentilavaatimuksia.

Opiskelijaksi ottamisen esteenä 33 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin on myös ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 9 kohdan, tämän lain 33 §:n tai yliopistolain (558/2009) 43 a §:n mukainen opiskeluvoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos toisten terveyden ja turvallisuuden suojelemiseen liittyvät seikat sitä edellyttävät. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:26.2 §).

Ammattikorkeakoulun tulee antaa opiskelijaksi pyrkiville tieto siitä, minkälaisia terveydentilaa koskevia vaatimuksia ja muita edellytyksiä opintoihin liittyy (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:26.3 §).

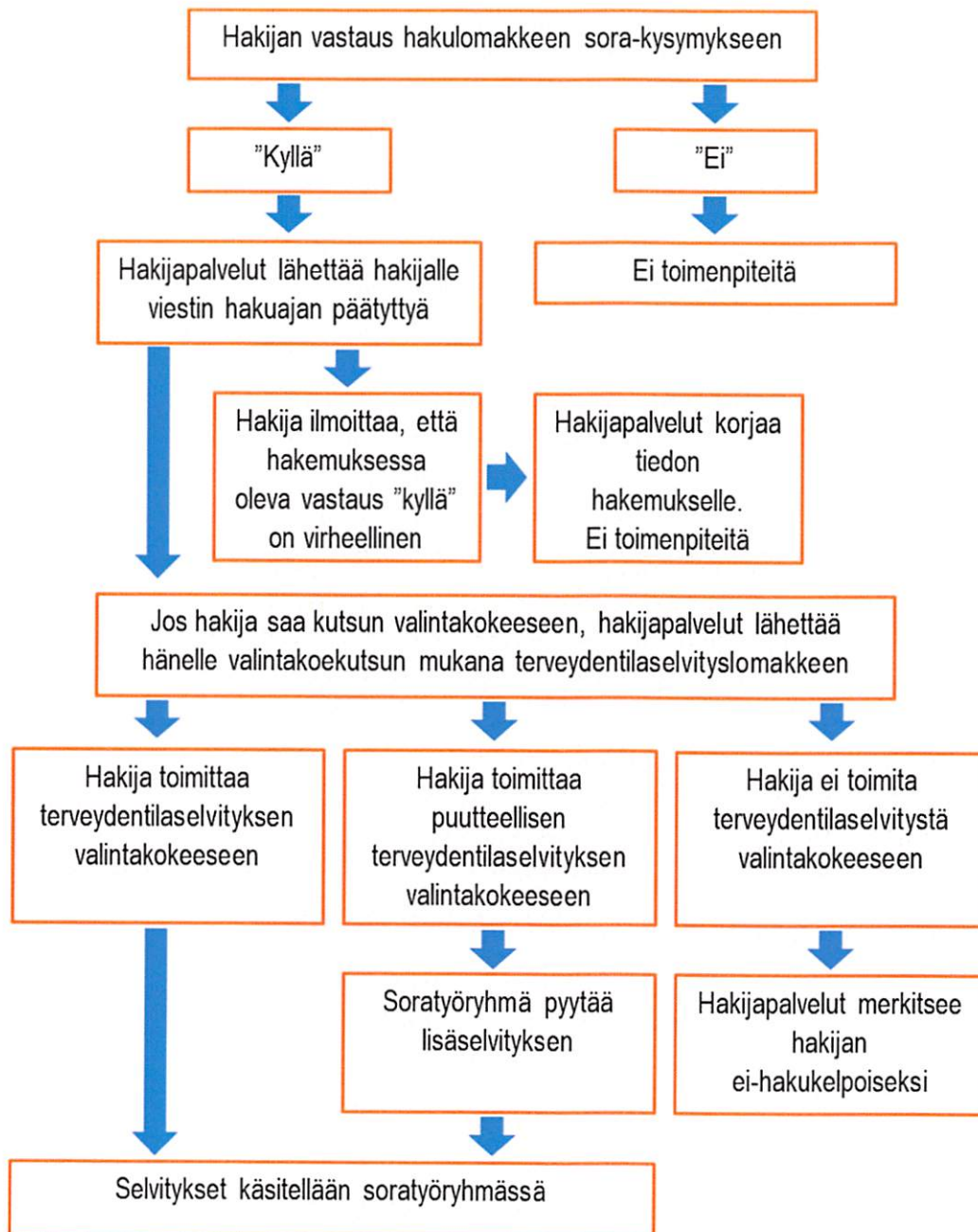
Yhteishaussa sosiaali- ja terveysalalle tai ammatilliseen opettajankoulutukseen hakevilta mukaan lukien kulttuurialan tutkinnot, joihin ne sisältyvät sekä siirto-opiskelijoilta, erillistä opiskeluvoikeutta hakevilta sekä avoimen ammattikorkeakouluopintojen perusteella tutkinto-opiskelijaksi hakevilta kysytään hakulomakkeella mahdollisista terveydellisistä esteistä ja aiemman opiskelupaikan perumisesta. OPH on antanut ammattikorkeakouluille ohjeet (Ohje ammatillisten opettaja-korkeakoulujen yhteishaussa SORA-kysymyksiin ”kyllä” vastanneista 2013. 2012; Ohje SORA-kysymyksiin ”kyllä” vastanneista. 2012) sorahakijoiden vastausten käsittelyyn, mutta jättänyt arvioinnin hakijan kelpoisuudesta opintoihin jokaisen ammattikorkeakoulun päätettäväksi hakijakohtaisesti.

3.1.1 Hakijan ohjeistaminen ja selvitysten vastaanottaminen

Jäljempänä 33 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin opiskelijaksi pyrkivän tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot sekä tieto opiskeluvoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:27.1 §).

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijaksi pyrkivän opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta ammattikorkeakoululta, yliopistolta ja koulutuksen järjestäjältä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:27.2 §).

Kuviossa 2 on kuvattu sora-prosessin kulku sekä selvitysten käsittely Oamkissa.

Kuvio 2. Sora-prosessin kulku valtakunnallisen suosituksen mukaisesti sekä selvitysten käsittely soratyöryhmässä.

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoihin/ammattilliseen opettajakoulutukseen hakevilta kysytään hakulomakkeella terveydentilasta estettä tai aiempaa opiskelupaikan perumista koskevat tiedot. Tiedot kysytään kertaalleen ammattikorkeakoulututkintojen/ammattillisen opettajakoulutuksen hakukohteiden osalta. Lisäksi

Oamkin musiikkipedagogi- tai tanssinopettajakoulutukseen hakevilta kysytään ammatillisen opettajakoulutuksen mukaisesti terveydellistä estettä tai aiempaa opiskelupaikan perumista koskevat tiedot. Hakijan vastaukset näkyvät hakulomakkeella K (kyllä) ja/tai E (ei) –merkintöinä.

”SORA-prosessi” hoidetaan valtakunnallisen sora-suosituksen mukaisesti (Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus (TAMK), sähköpostiviesti 10.3.2017). Hakijapalvelut lähettää hakuajan päätyttyä kaikille hakulomakkeella sora-kysymyksiin kyllä vastanneille viestin (valtakunnallinen viestipohja), jossa hakijalle kerrotaan hänen vastanneen kyllä kyseisiin kysymyksiin ja että hänen on täytettävä mahdollisen valintakoe kutsun mukana tuleva terveydentilaselvitys (valtakunnallinen lomake) ja tuotava se valintakokeeseen. Jos hakija saa kutsun valintakokeeseen, tulee hänen toimittaa valintakoe kutsun mukana saamansa selvityspyyntö terveydentilastaan tai peruuntuneesta opiskeluoikeudesta. Lisäksi, jos hakijalla on terveydentilaan liittyviä esteitä, tulee hänen toimittaa laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön lausunto. Jos hakija ei toimita lausuntoa terveydentilaselvityksen liitteenä valintakokeeseen, selvitys voidaan hyväksyä ilman todistustakin. Jos hakijan toimittama selvitys ei ole riittävä, voi asian käsittelijä olla yhteydessä hakijaan ja pyytää lisäselvitystä, esimerkiksi yllämainittua lausuntoa. Se ammattikorkeakoulu, jossa hakija on osallistunut valintakokeeseen, käsittelee hakijan sora-vastaukset ja -selvitykset koko valintaryhmän osalta. Selvitykset käsitellään kyseessä olevan ammattikorkeakoulun toimintatavan mukaan. Kulttuurialalla ei ole valtakunnallista valintakoe yhteistyötä, joten sora-selvitykset käsitellään Oamkissa.

Hakuajan päätyttyä ammatillinen opettajankoulutus ottaa sorahakijoista listauksen, jossa käy esille mahdolliset hakijoiden ilmoittamat terveydellistä estettä ja/tai aiempaa opiskelupaikan perumista koskevat tiedot. Jos hakija ei ole ollut yhteydessä ammatillinen opettajankoulutukseen hakuaikana, lähettää ammatillinen opettajankoulutus hakijalle muistutusviestin sähköpostitse/postitse, jossa pyydetään selvitystä kirjallisesti viikon kuluessa. Jos hakija ei toimita selvitystä määräaikaan mennessä, merkitsee ammatillinen opettajankoulutus hakijan ei-hakukelpoiseksi lisätietoineen. Hakijalla on mahdollisuus hakea oikaisua opiskelijavalintapäätökseen (katso luku 3.1.4 Opiskelijavalinnan oikaisuvaatimus koskien soraestettä).

Jos hakijan merkintä on ollut aiheeton, esimerkiksi näppäilyvirhe, muuttaa hakijapalvelut/ ammatillinen opettajankoulutus merkinnät hakulomakkeelle K->E lisätietojen kera.

3.1.2 Soveltuvuuden arviointi

Selvitykset käsittelee sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus ja kulttuurialan soratyöryhmät, jossa ovat mukana opiskelijapalvelupäällikkö ja kampus-opo/opinto-ohjaaja. Työskentelyssä huomioidaan tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset. Tarvittaessa työryhmää täydennetään tutkintovastaavalla, opiskelijakunnan edustajalla tai muilla asiantuntijoilla.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus ja kulttuurin soratyöryhmät kokoontuvat varsinaisen valintakokeen jälkeen käsittelemään selvityksiä ja tekemään päätöksen hakijoiden soveltuvuudesta. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus ja kulttuurin soratyöryhmät käsittelevät myös siirto-opiskelijavalinnan, erillistä opiskelu-oikeutta hakevien sekä avoimen ammattikorkeakouluopintojen perusteella tutkinto-opiskelijaksi hakevien sora-selvitykset.

Ammatillisen opettajankoulutuksen soratyöryhmässä ovat mukana koulutus- ja tki-johtaja, opiskelijapalvelupäällikkö ja koulutussuunnittelija. Tarvittaessa työryhmää täydennetään muilla asiantuntijoilla. Ammatilliselle opettajankoulutukselle osoitetut selvitykset käsitellään ennen valintapäätösten tekemistä.

Soratyöryhmissä soveltuvuus arvioidaan käsillä olevien dokumenttien perusteella. Tarvittaessa hakijalta voidaan pyytää hoitavan lääkärin selvitys soveltuvuudesta. Oamk maksaa mahdollisen erikseen pyydetyn lääkärin selvityksen. Työryhmät toteavat myös mahdolliset hakijat, jotka ovat jättäneet selvityksen toimittamatta. Sosiaali- ja terveysala, kulttuuri ja ammatillinen opettajankoulutus huolehtivat hakijoiden toimittamien selvitysten säilyttämisestä voimassaolevan arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti (katso ohjeen luku 2.3 Arkaluonteisten tietojen käsittely).

3.1.3 Toimenpiteet soveltuvuuden arvioinnin jälkeen

Hakijapalvelut tai ammatillinen opettajankoulutus tekee soratyöryhmien lausuntojen mukaiset merkinnät hakulomakkeisiin ja merkitsee niihin tarvittaessa lisätietoja. Hakulomakkeille ei merkitä syitä tai muita tietoja kuin sosiaali- ja terveysalan, kulttuurin tai ammatillisen opettajankoulutuksen soratyöryhmän päätös mahdollisesta soraesteettömyydestä tai -esteellisyydestä yhteishaussa. Jos soratyöryhmä on todennut hakijalla olevan soralainsäädännön perusteella opiskelijaksi ottamisen esteen, merkitsee hakijapalvelut tai ammatillinen opettajankoulutus hakulomakkeelle hakijan ei-hakukelpoiseksi. Soraeste on hakijakohtainen ja on voimassa kyseessä olevan hakukierroksen. Soratyöryhmän ratkaisu kirjataan hakijan hakulomakkeelle. Hakijapalvelut ilmoittaa hakijalle sähköpostitse soratyöryhmän ratkaisun.

3.1.4 Opiskelijavalinnan oikaisuvaatimus koskien soraestettä

Opiskelijaksi hakenut saa vaatia ammattikorkeakoulun toimielimeltä oikaisua opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa valinnan tulosten julkistamisesta (Laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta 257/2015 9:57.1 §).

Mikäli hakija katsoo, ettei ammattikorkeakoulun opiskelijavalintaa ole tehty valintaperusteiden mukaisesti tai että opiskelijavalintamenettelyssä on toimittu virheellisesti, hänen on otettava ensin yhteys ammattikorkeakoulun hakijapalveluihin tai ammatilliseen opettajankoulutukseen. Jos asia ei tällöin selviä, hakija voi pyytää kirjallisesti oikaisua ammattikorkeakoulun rehtorilta.

3.2 Opiskeluoikeuden peruuttamisen perusteet

Opiskeluoikeuden peruuttaminen edellyttää, että hakijasta on tehty opiskelijaksi ottamispäätös. Alaluvuissa mainitaan perusteet, joilla opiskeluoikeuden peruuttaminen voi tapahtua.

3.2.1 Soveltumattomuus

...opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä tai harjoittelussa (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:33.1 §).

Oamk vastaa, että opiskelijan tiedot ja taidot opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai harjoitteluun on todennettu. Työelämä todentaa työyhteisön toimintatapoihin perehdyttämisen.

Vaarantaminen tarkoittaa, että opiskelija laiminlyö opetustilanteen ohjaajan neuvoja tai muuten käyttäytyy välinpitämättömästi. Tiedon vastaanottaja ilmoittaa vaaratilanteesta tutkintovastaavalle, joka seuraa vaaratilanteiden toistuvuutta. Vakava vaarantaminen tarkoittaa opiskelijan käytöstä, josta voi aiheutua toiselle henkilölle fyysinen tai psyykinen vamma.

3.2.2 Terveysdentila

...on ilmeistä, että opiskelija ei terveysdentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä 26 §:n 1 momentin mukaisia opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:33.1 §).

Hakijan terveysdentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveysdentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai harjoitteluun, jos 33 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:26.1 §).

Ammattikorkeakoulun tulee antaa opiskelijaksi pyrkiville tieto siitä, minkälaisia terveysdentilaa koskevia vaatimuksia ja muita edellytyksiä opintoihin liittyy (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:26.3 §).

Opiskeluoikeuden peruuttaminen terveysdentilan perusteella on mahdollista, jos opiskelijavalinnassa on edellytetty tiettyä terveysdentilaa. Opiskeluoikeuden peruuttaminen voi olla mahdollista, jos opiskelija on jättänyt tietoisesti ilmoittamatta terveysdentilaa koskevan asian, jonka vuoksi hän ei olisi alun perinkään voinut tulla valituksi koulutukseen. Opiskeluoikeuden peruuttaminen edellyttää sellaista vakavaa fyysiseen tai psyykkiseen toimintakykyyn vaikuttavaa tekijää, joka estää käytännön tehtävistä tai harjoittelusta suoriutumisen, eikä sitä voida poistaa.

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelijalla on 33 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu terveysdentilaan tai toimintakykyyn liittyvä este, hänet voidaan määrätä terveysdentilan toteamiseksi laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamiin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jos ne ovat välttämättömiä opiskelijan terveysdentilan tai toimintakyvyn selvittämiseksi. Ammattikorkeakoulu vastaa määrittämistään tarkastuksista ja tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.1 §).

Oamkissa on soralautakunta, joka todentaa tarkastuksen ja tutkimuksen tarpeellisuuden ja määrää opiskelijan niihin (katso luku 3.3 Opiskeluoikeuden pidättämis- ja peruuttamisprosessi).

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arviointia varten ammattikorkeakoulun osoittaman, ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun lääkärin kirjallinen lausunto, josta ilmenee, että opiskelijalle on tehty tarkastus tai tutkimus terveysdentilan selvittämiseksi sekä tarkastuksen tai tutkimuksen perusteella laadittu arvio opiskelijan toimintakyvystä opiskelun edellyttämien terveysdentilavaatimusten johdosta (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.2 §).

Opiskelijan tulee toimittaa soralautakunnalle lääkärin kirjallinen lausunto kahden viikon kuluessa siitä, kun päätös lausunnon tarpeellisuudesta on todettu.

3.2.3 Aikaisempi opiskeluoikeuden peruuttamispäätös

...opiskelija on hakuvaiheessa salannut sellaisen 26 §:n 2 momentissa tarkoitettun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:33.1 §).

Opiskelijaksi ottamisen esteenä 33 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin on myös ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 32 §:n, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11 §:n 9 kohdan, tämän lain 33 §:n tai yliopistolain (558/2009) 43 a §:n mukainen opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos toisten terveyden ja turvallisuuden suojelemiseen liittyvät seikat sitä edellyttävät. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:26.2 §).

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa aikaisemman opiskeluoikeuden peruuttamispäätöksen perusteella, jos sitä on tiedusteltu opiskelijavalinnassa.

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta ammattikorkeakoululta, yliopistolta ja koulutuksen järjestäjältä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.3 §).

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada toiselta ammattikorkeakoululta opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 33 §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, jos opiskelija on hakenut ammattikorkeakouluun siirto-opiskelijana (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.5 §).

Soralautakunnan puheenjohtaja pyytää toiselta korkeakoululta tai koulutuksen järjestäjältä tiedot opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista sekä vireillä olevasta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä. Asiaa voidaan tiedustella yhteishakujen ja siirto-opiskelijavalinnan hakijoilta sekä erillistä opiskeluoikeutta ja avoimen ammattikorkeakouluopintojen perusteella tutkinto-opiskelijaksi hakevilta.

3.2.4 Rikos

Kun opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, ammattikorkeakoulu voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain (39/1889) 17 luvun 18, 18 a tai 19 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1–3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä tai 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:33.2 §).

Opiskelijan saama rangaistus on tällöin koskenut sukupuolisiveellisyttä loukkaavan kuvan levittämistä, törkeää sukupuolisiveellisyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan levittämistä, sukupuolisiveellisyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapitoa, seksuaalirikosta, tappoa, murhaa, surmaa, törkeää pahoinpitelyä, törkeää ryöstöä, huumausainerikosta, törkeää huumausainerikosta, huumausainerikoksen valmistelua, huumausainerikoksen edistämistä tai törkeää huumausainerikoksen edistämistä.

Opiskelijan tulee ammattikorkeakoulun pyynnöstä antaa 33 §:n 2 momentissa tarkoitettua opiskeluoikeuden arviointia varten nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, jos opiskelijalle annetaan opinnoissa tai opintoihin kuuluvassa harjoittelussa tehtäviä, jotka edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.4 §).

Hakijoille kerrotaan, että kaikki olennaisesti alaikäisten parissa työskentelevät opiskelijat esittävät rikostausta-otteen. Opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun vuoksi rikostaustaotteen esittävät kaikki olennaisesti alaikäisten parissa työskentelevät opiskelijat ennen opintojakson alkamista. Sosiaali- ja terveysalan sekä kulttuurin tutkinto-ohjelmissa määritellään ja merkitään opintojaksokuvauksiin, mitkä opintojaksot sisältävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä. Sosiaali- ja terveysalalla sekä kulttuurissa rikostaustaote esitetään opettajatuutorille tai harjoittelusta vastaavalle opettajalle. Heidän varahenkilönä toimii kampus-opo. Ammatillisessa opettajankoulutuksessa rikostaustaote esitetään opiskelijapalvelupäällikölle. Opiskelija tilaa rikostaustaotteen [Oikeusrekisterikeskuksesta](#). Otteen tarkistaja varmistaa, että ote ei ole kuutta kuukautta vanhempi. Rikostaustaotteesta voidaan kirjata ylös ainoastaan, että ote on esitetty sekä tunnistetietoina henkilön nimi ja otteen päivämäärä. Tietoa ei merkitä opiskelijahallintajärjestelmään, eikä rikostaustaotetta arkistoida. Otteen tarkistaja ohjeistaa tarvittaessa opiskelijaa hänelle soveltuvasta opintojaksosta.

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa rikostaustaotteen perusteella 1.1.2012 tai sen jälkeen opintonsa aloittaneilta opiskelijoilta (Karjalainen 9.9.2011, luento). Ennen 1.1.2012 aloittanut opiskelija, jolla on merkintä rikostaustaotteesta, ohjataan sellaiselle opintojaksolle, jossa ei ole olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä. Mikäli opetussuunnitelmaan sisältyy opintojakso, joka tehdään olennaisesti alaikäisten parissa, opiskelijalle vahvistetaan henkilökohtainen opintosuunnitelma.

3.3 Opiskelu oikeuden pidättämis- ja peruuttamisprosessi

Jos opiskelija kieltäytyy 34 §:n 1 momentissa tarkoitetuista terveydentilan toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista ja tutkimuksista, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän suostuu niihin. Jos opiskelija kieltäytyy 34 §:n 4 momentissa tarkoitusta rikosrekisteriotteen antamisesta, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän antaa sen nähtäväksi. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:38.4 §.) Hallitus tekee 38 §:n 4 momentin mukaisen päätöksen (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:39.3 §.)

Ennen opiskelu oikeuden peruuttamista ammattikorkeakoulun on selvittävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää ammattikorkeakoulun sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:33.3 §.)

Sosiaali- ja terveysalan tai kulttuurin soratyöryhmä laajennettuna tutkintovastaavalla/-vastaavilla ja opiskelijalla neuvottelevat opiskelijan mahdollisuudesta jatkaa tutkinto-ohjelmassa henkilökohtaisella opintosuunnitelmalla tai siirtymisestä toiseen tutkinto-ohjelmaan. Yhteisestä tapaamisesta laaditaan dokumentti, johon kirjataan sovitut toimenpiteet. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman hyväksyy tutkintovastaava. Mikäli opiskelija siirtyy tutkinto-ohjelmasta toiseen omasta tahdostaan, rehtori tekee päätöksen uuden tutkinto-ohjelman tutkintovastaavan esityksestä. Opiskelijan opiskelu oikeus edellisessä tutkinto-ohjelmassa päättyy ja uuden tutkinto-ohjelman laajuus määrää uuden opiskelu oikeuden keston. Mikäli opiskelija kanssa ei päästä yhteisymmärrykseen henkilökohtaisen opintosuunnitelman päivittämisestä tai toiseen tutkinto-ohjelmaan siirtymisestä, asia siirtyy Sorlautakunnan käsiteltäväksi.

Opiskelu oikeuden peruuttamisesta päättää ammattikorkeakoulun hallitus. Ennen opiskelu oikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen selvitys ja varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:39.1 §)

Samalla kun opiskelu oikeuden peruuttamisesta, opiskelijan määräaikaista erottamisesta tai opiskelusta pidättämisestä päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:39.4 §).

Päätökseen, joka koskee 33 §:ssä tarkoitettua opiskelu oikeuden peruuttamista tai 35 §:ssä tarkoitettua opiskelu oikeuden palauttamista, saa hakea muutosta valittamalla opiskelijoiden oikeusturvalautakuntaan 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnan päätökseen säädetään opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetussa laissa (956/2011). (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:58.1 §).

Muuhun ammattikorkeakoulun hallintoasiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä ammattikorkeakoulun päätoimipaikka sijaitsee, siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:58.2 §).

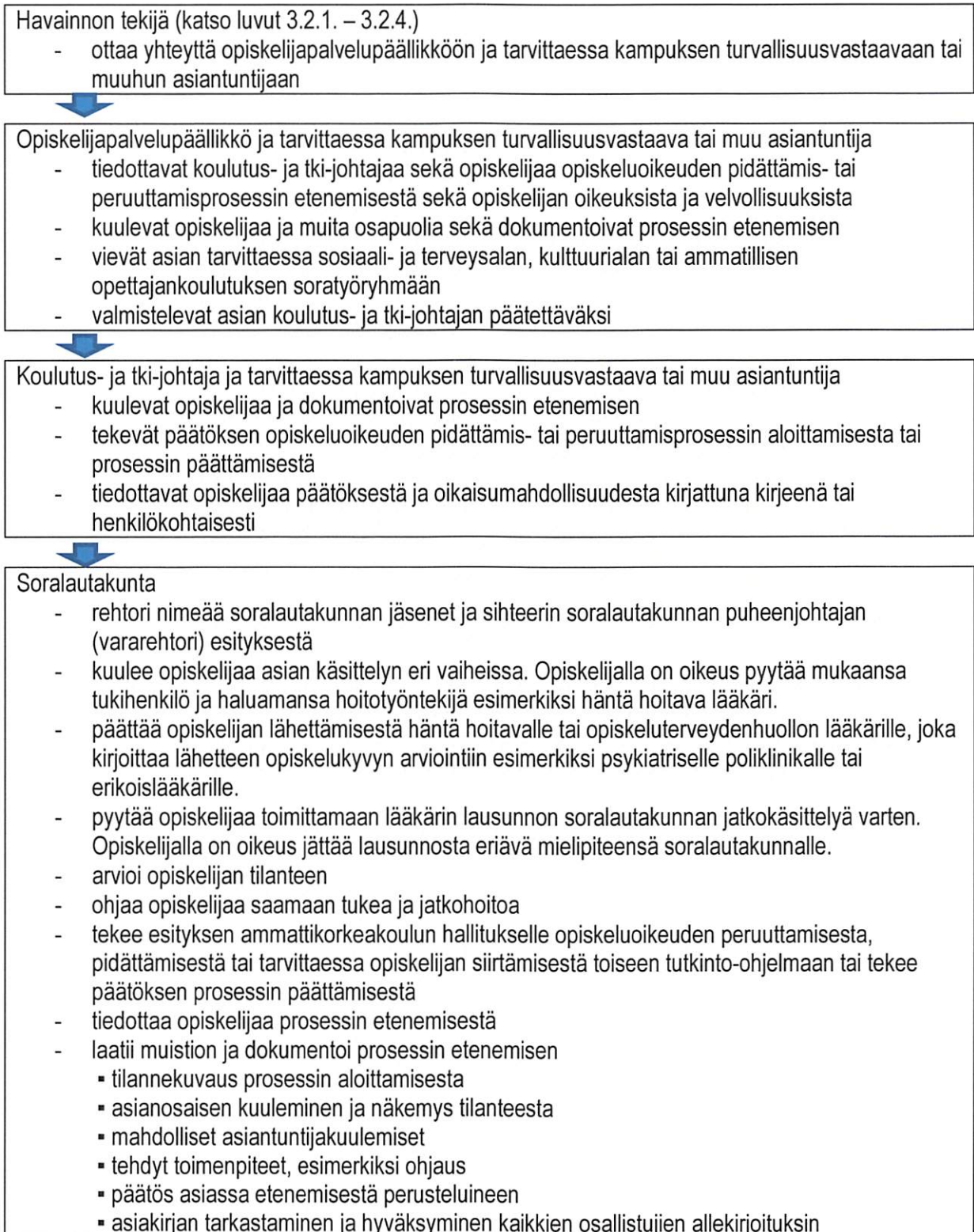
Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelu oikeuden peruuttamista, opiskelu oikeuden palauttamista ja 38 §:ssä tarkoitettua varoitusta, määräaikaista erottamista ja opiskelusta pidättämistä, tulee käsitellä kiireellisenä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:58.3 §).

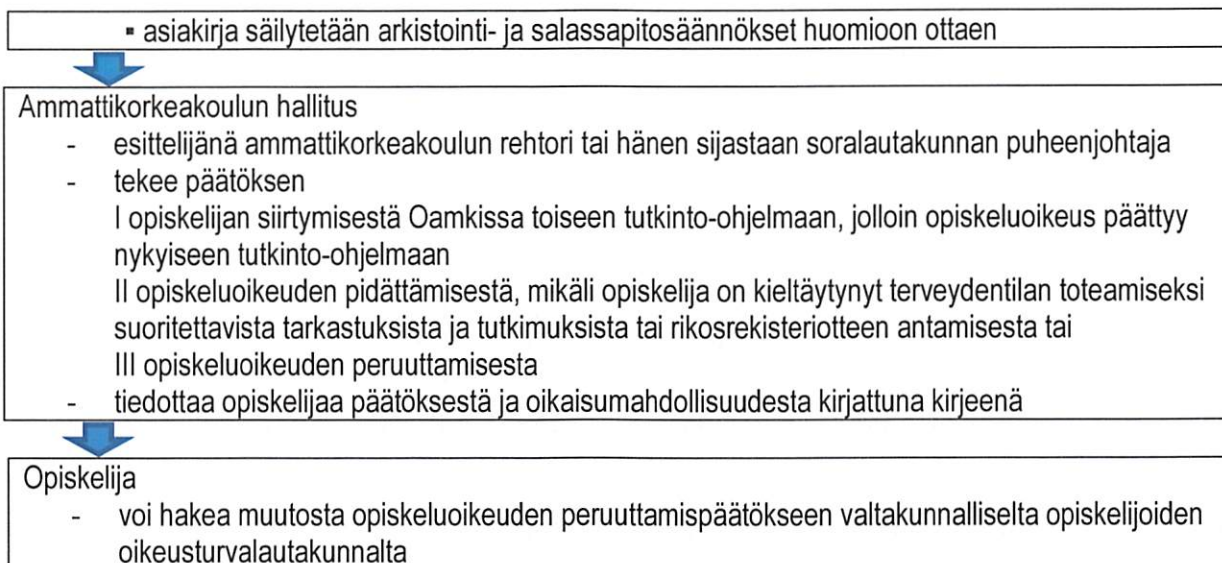
Opiskelu oikeuden peruuttamista, opiskelijan määräaikaista erottamista ja opiskelusta pidättämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:59.1 §).

Oamkin sorlautakunnan puheenjohtajana toimii vararehtori, joka esittää rehtorille sorlautakunnan sihteerin ja jäsenten nimeämistä kullekin opiskelu oikeuden pidättämis- tai peruuttamisprosessille erikseen. Esityksessä huomioidaan jääviyskysymykset. Sorlautakunnan jäsenenä ovat hallintojohtaja, opetushenkilöstön edustaja (sosiaali- ja terveysala, kulttuuri tai ammatillinen opettajankoulutus), opiskelijaedustaja (OSAKO), kampus-opo ja terveydenhuollon asiantuntija (esim. terveydenhoitaja tai lääkäri). Oamkin sorlautakunta kutsuu

asiantuntijoita tarpeen mukaan ja pyytää tarvittaessa konsultaatiota valtakunnalliselta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalta.

Alla on kuvattu opiskeluoikeuden pidättämis- ja peruuttamisprosessi:

3.4 Opiskeluoikeuden palauttamisprosessi

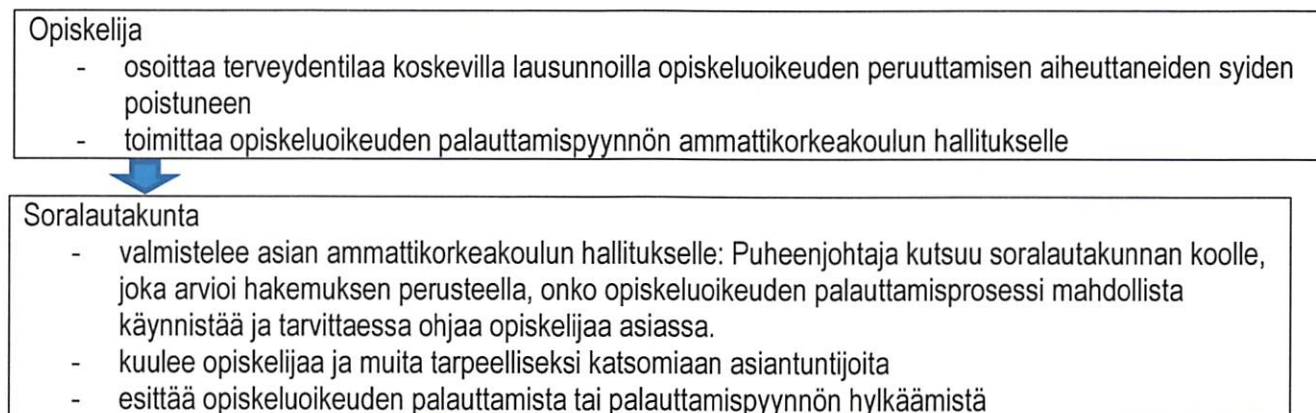
Se, jolta on peruutettu opiskeluoikeus 33 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella, voi hakea ammattikorkeakoululta opiskeluoikeuden palauttamista. Opiskeluoikeus tulee palauttaa, jos hakija osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole. Opiskelijan tulee toimittaa ammattikorkeakoululle terveydentilaansa koskevat lausunnot. Opiskeluoikeuden palauttamisesta päättää ammattikorkeakoulun hallitus. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:35.1 §.)

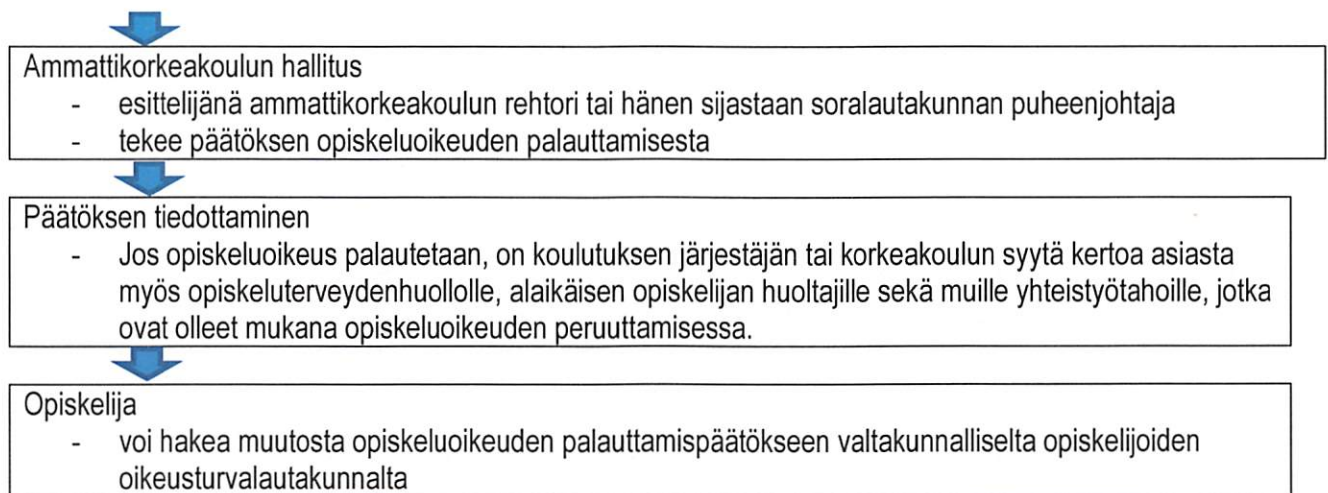
Opiskeluoikeus on mahdollista palauttaa, jos opiskeluoikeus on peruttu terveydentilan vuoksi.
Opiskeluoikeuden palauttamisen hakemiselle ei ole määräaika.

Opiskeluoikeuden palautusta hakeva toimittaa lausunnon laativalle lääkärille opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvät terveystiedot, opiskeluoikeuden peruuttamispäätöksen ja tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset.

Päätökseen, joka koskee 33 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden peruuttamista tai 35 §:ssä tarkoitettua opiskeluoikeuden palauttamista, saa hakea muutosta valittamalla opiskelijoiden oikeusturvalautakuntaan 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoksenhausta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnan päätökseen säädetään opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetussa laissa (956/2011). (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 9:58.1 §.)

Opiskeluoikeuden palautusta hakevalla on oikeus saada ohjausta soralautakunnalta opiskeluoikeuden palauttamisprosessiin liittyen. Alla on kuvattu opiskeluoikeuden palauttamisprosessi:

3.5 Valtakunnallinen opiskelijoiden oikeusturvalautakunta

Opiskelijoiden oikeusturvalautakunta (lautakunta) toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaisissa opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevissa asioissa (Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain muuttamisesta 1409/2011 1.1 §).

Valtioneuvosto nimittää opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä lautakunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan (Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta 956/2011 3.1 §). Lautakunnassa on sivutoiminen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kymmenen muuta sivutoimista jäsentä (Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta 956/2011 2.1 §). Lautakunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tulee olla oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto. Muista jäsenistä vähintään yhdellä tulee olla ammatillisen koulutuksen, yhdellä korkeakoulusektorin, yhdellä lääketieteen, yhdellä opiskeluterveydenhuollon ja yhdellä muun opiskelijahuollon asiantuntemusta. Lautakunnassa tulee olla myös opetushenkilöstön ja opiskelijoiden edustus. (Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta 956/2011 2.2 §.)

Lautakunnassa on tarpeellinen määrä sivutoimisia esittelijöitä, jotka opetus- ja kulttuuriministeriö nimeää. Esittelijällä on oltava oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto. (Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain muuttamisesta 1409/2011 6.1 §.) Lautakunnan sihteerinä toimii opetus- ja kulttuuriministeriön virkamies, jonka ministeriö määrää (Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain muuttamisesta 1409/2011 6.2 §).

Lautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja muutoin siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Asiat tulee käsitellä kiireellisinä. Opiskeluoikeuden peruuttamista tai palauttamista koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. (Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain muuttamisesta 1409/2011 8 a §.)

3.6 Velvollisuus tietojen antamiseen

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada opiskeluoikeuden arvioinnin edellyttämät välttämättömät tiedot opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista toiselta ammattikorkeakoululta, yliopistolta ja koulutuksen järjestäjältä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.3 §).

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada toiselta ammattikorkeakoululta opiskelijaksi ottamisen edellyttämät välttämättömät tiedot vireillä olevasta 33 §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, jos opiskelija on hakenut ammattikorkeakouluun siirto-opiskelijana (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.5 §).

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 33 §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista tai muuhun koulutukseen siirtämistä koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:34.6 §).

Ammattikorkeakoululla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista (Ammattikorkeakoululaki 932/2014 6:35.2 §).

Soralautakunnan puheenjohtaja antaa tiedon toiselle korkeakoululle tai koulutuksen järjestäjälle Oamkin opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta tai Oamkista toiseen korkeakouluun siirtyvän opiskelijan vireillä olevasta opiskeluoikeuden peruttamista koskevasta käsittelystä. Samoin sorlautakunnan puheenjohtaja antaa tiedon Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle Oamkin opiskelijan vireillä olevasta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, opiskeluoikeuden peruttamisesta, muuhun koulutukseen siirtämisestä tai opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.
Laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta 20.3.2015/257.
Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta 12.8.2011/956.
Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta annetun lain muuttamisesta 22.12.2011/1409.
Oamk Oy:n hallitus 2015. Järjestyssäännöt. Pöytäkirja 14.4.2015/9.
Ohje ammatillisten opettajakorkeakoulujen yhteishaussa SORA-kysymyksiin ”kyllä” vastanneista 2013. 2012. Opetushallitus 27.11.2012.
Ohje SORA-kysymyksiin ”kyllä” vastanneista. 2012. Opetushallitus 26.9.2012.
Rehtorin päätös 2012. Puuttuminen on välittämistä – opiskelijoiden haitalliseen päihteiden käyttöön puuttuminen 13.2.2012/38. Opintoasioiden johtaja (päivitys) 23.5.2016.
Rehtorin päätös 2015. Opintosuoritusten arviointimenettely 29.6.2015/78.
Rehtorin päätös 2016. Kriisiviestintäohje 29.2.2016/15.
Rehtorin päätös 2016. Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2016-2018 – Opiskelijat 6.10.2016/77.
Sosiaali- ja terveystieteiden vastuun ammattikorkeakoulu (TAMK). Muistutus SORA-prosessista. Sähköpostiviesti 10.3.2017.
Sosiaali- ja terveysministeriö 2015. SORA-lainsäädännön toimeenpano terveydenhuollossa. Ratkaisuja opiskeluun soveltumattomuuteen. Viitattu 8.4.2016, <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/70341>.
Tolvanen, E. 2012. Kriisitilanteet kansainvälisessä liikkuvuudessa – opas korkeakouluille. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO. Viitattu 8.4.2016, http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/24695_Kriisiopas_web.pdf.
Tuominen, M. 2017. Sora-lainsäädännön soveltamismahdollisuus tanssinopettaja- ja musiikkipedagogikoulutuksissa. Hallitusneuvos, Opetus- ja kulttuuriministeriö. Sähköpostiviesti 3.2.2017.
Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129.
Yhteistoimintaneuvottelukunta 2016. Oamk – mukava tulla, hyvä olla. Pöytäkirja 21.9.2016/6.

LIITTEET

HOITONOHJAUSSOPIMUS

LUOTTAMUKSELLINEN

Opiskelijan nimi _____

Henkilötunnus _____

Lähiosoite _____

Puhelin _____

Tutkinto-ohjelma _____

Hoitoonohjauksen syy _____

Kampus-opo _____

Kampus-opon yhteystiedot _____

Sitoudun päihteiden haittakäytön vuoksi hoitoon. Hyväksyn hoitopaikan suosittelemat ja kanssani yhteisesti laadittavat hoitomuodot. Sitoudun aloittamaan hoidon välittömästi.

Hyväksyn, että kampus-opolla on oikeus saada terveydentilaani ja toimintakykyäni koskevaa tietoa siinä määrin kuin se on tarpeellista opinnoissa ohjaamisen kannalta.

Minulla on oikeus peruttaa kampus-opon tiedonsaantioikeus milloin tahansa.

Hakeudun hoitoon vapaaehtoisesti ja allekirjoitettuani hoitoonohjaussopimuksen olen velvollinen noudattamaan sitä.

Oulussa __/__/20__

Opiskelijan allekirjoitus

Oamkin edustajan allekirjoitus